ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Μετάφραση

Ο γιος πέθανε. Η Αρρία του ετοίμασε την κηδεία έτσι, ώστε να αγνοείται από το σύζυγο, όχι μόνο αυτό, αλλά κάθε φορά που εκείνη έμπαινε στην κρεβατοκάμαρα του συζύγου, προσποιούνταν ότι ο γιος ζούσε, και στο σύζυγο, που ρωτούσε πολύ συχνά τι έκανε το παιδί, απαντούσε: << κοιμήθηκε καλά, πήρε με όρεξη την τροφή>>.

Εσύ αναζήτησε τα ίχνη του ανθρώπου, σε παρακαλώ, και με την πιο μεγάλη φροντίδα, είτε στείλε τον στη Ρώμη, είτε, όταν επιστρέφεις από την Έφεσο, φέρε τον μαζί σου. Μη σε απασχολήσει πόσο κοστίζει ο άνθρωπος. Γιατί έχει μικρή αξία όποιος είναι τόσο τιποτένιος. Αλλά εξαιτίας της ελεεϊνής πράξης και του θράσσους του δούλου, ο Αίσωπος οργίστηκε τόσο πολύ, ώστε τίποτα να μην μπορεί να του είναι πιο ευχάριστο από την επανάκτηση του δραπέτη.

Με αυτό το σχέδιο κάποτε εμφανίστηκε απρόοπτα και έπιασε επ' αυτοφώρω τις κομμώτριες. Αν και ανακάλυψε άσπρες τρίχες πάνω στα φορέματα τους, εντούτοις ο Αύγουστος προσποιήθηκε ότι δεν τις είδε και παρέτεινε το χρόνο με άλλες κουβέντες, ώσπου έφερε τη συζήτηση στην ηλικία. Τότε ρώτησε την κόρη αν θα προτιμούσε να είναι μετά από μερικά χρόνια ασπρομάλλα ή φαλακρή.

2α maritis, pueri, cibos, homines, consiliis ornatricem, vestes- is.

2β. his, his / funeris, funeri,funus,funere / illi, illa / Θ. supra, supera, Σ. superius, Υ. supremum, supremo και summum, summo / Θ. parvi, Σ. minoris, Υ. minimi / eam, eae / mentionis, mentiones / aetas, aetatum- ium.

3^{α}. morerentur / ignorandi, -ndo, - ndum, - ndo / victum iri / mittitor, mittitor, mittuntor/ deductus eras, deducti essent/

oppressi est/ dissimulatu, dissimulando, - ndae, - ndo / inducat, induceret, inducturus sit, induxerit, induxisset.

3β. deprehedentem, deprehedentem, deprehedens / deprehensurum, deprehensuram, deprehensurum.

4α ita: επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τρόπο και προσδιορίζει το paravit./ a marito: εμπρόθετος του ποιητικού αιτίου στο ignoraretur. / diligentia: απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει τρόπο και προσδιορίζει το mitte./ Romam: απρόθετη αιτιατική που δηλώνει κίνηση προς τόπο και προσδιορίζει το mitte. / ornatrices: αντικείμενο στο opressit.

4β. quid ageret puer: δευτερεύουσα ουσιαστική- πλάγια ερώτηση, μερικής αγνοίας. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quid (γιατί δηλώνει μερική αγνοία), εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική (όπως όλες οι πλάγιες ερωτήσεις), γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης, συγκεκριμένα χρόνου παρατατικού (ageret), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (άμεσα από τη μετοχή interroganti και έμμεσα από το ρήμα respondebat: παρατατικός) και σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν και λειτουργεί ως αντικείμενο στη μετοχή interroganti.
Ut nihil..fugitivi: δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο ut (nihil), γιατί είναι αρνητική. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το tanto, που προϊδεάζει για την ύπαρξη της συμπερασματικής, εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική (όπως όλες οι συμπερασματικές), γιατί στη λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση, συγκεκριμένα χρόνου ενεστώτα (possit), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (est adfectus: παρακείμενος με σημασία ενεστώτα). Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που

εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησης του. Η πρόταση αναφέρεται στο παρόν – μέλλον, και λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα εξάρτησης adfectus.

4γ. i. tu noli investigare hominem / tu ne investigaveris hominem. ii. Noli mittere summa diligentia Romam / Ne miseris summa diligentia Romam. iii. Epheso rediens noli tecum deducere / Epheso rediens ne tecum deduxeris.

5α Cicero narrat propter servi scelus et audaciam tanto dolore Aesopum esse adfectum.

5β. Romae / Roma.

5γ. rediens: χρονική μετοχή συνημμένη, υποκείμενο μετοχής: tu.
Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso, dum redis, tecum deduc. (dum + οριστική Ενεστώτα, σύγχρονο στο παρόν).

6α huic Arria funus ita parat, ut ignoretur a marito.
Η δευτερεύουσα βουλητική πρόταση αφού τώρα εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου θα εκφέρεται με υποτακτική Ενεστώτα και παρουσιάζει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων.

6β. canis deprehensis super vestem earum tamen Augustus dissimulavit eos vidisse. Η εναντιωματική πρόταση << etsi…canos>> μετατράπηκε σε αφαιρετική απόλυτη εναντιωματική μετοχή. Η μετοχή deprehensis είναι νόθα, εννοείται ποιητικό αίτιο το << ab Augusto >>.

6γ. << simul imponar >>. Η βουλητική πρόταση τράπηκε σε κύρια πρόταση επιθυμίας: προτρεπτική υποτακτική. Επειδή δεν υπάρχει τύπος της προστακτικής για το α΄πρόσωπο, χρησιμοποιούμε προτρεπτική υποτακτική.
Ή << Milites, imponite me simul >>. Η βουλητική πρόταση τράπηκε σε κύρια πρόταση επιθυμίας: προστακτική. Στην πρόταση αυτή έχουμε ενεργητική σύνταξη αφού δηλώνεται το υποκείμενο που θα ενεργήσει.

Από τον κλασικό τομέα του Φιλολογικού τμήματος των φροντιστηρίων Πουκαμισάς Ηρακλείου συνεργάστηκαν:
Σ. Αναγνωστάκη, Μ. Παγωμένου,
Χ. Πυργιανάκη